

XLVII.

B e t æ n i n g

over
Forslag til Lov om Forandring af Korntiende in natura til Pengeydelse.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 26de Mai 1879).

Flertallet (Nagesen, Brasch, Seberfeld-Simonson, Larsen og Møllke) erkjender, at ikke faa Mlemper ere forbundne med Korntydelse in natura, og at disse Mlemper paa Grund af Tiendepflichtens Deling i Tilfælde af Udtykning ere større for Tiendeydelsens Vedkommende end for andre Korntydelser. Men man har dog ikke kunnet overbevise sig om, at disse Mlemper ere af en saadan Betydning, at Lovgivningsmagten bør gribe ind i dette Forhold ved Lovsforanstaltninger. De forskjellige Naturalpræstationer af forholdsvis større Betydning, med Hensyn til hvilke Lovgivingen tidligere har paabudt en tvungen Aflysning, frembyde saa væsentlige Forskjelligheder i Sammenligning med Ydelse af Korn in natura, at en Analogi slutning fra dem ikke vilde være berettiget. En tvungen Omdannelse af Korntienden til en Pengeydelse vil derhos frembyde en særlig Vanstuelighed derved, at Tienderetten paa ikke faa Steder er forbunden eller i alt Fald antages at være forbunden med en Ret til Opmaal, hvoraf der faktisk ikke er gjort Brug, og at der som Følge heraf opstaar Spørgsmaal om, hvorvidt der ved Fastsettelse af Reglerne for den Pengeydelse, der skulde træde istedetfor den skyldige Korntiende, maatte være at tage Hensyn til det Omfang, hvori Tienderetten saaledes faktisk er bleven udøvet.

Af disse Grunde maa Flertallet principalt fraraade Lovforslagets videre Fremme og kan kun subsidiært tiltræde de nedenfor af Dgenbøll stillede Undringsforslag.

Undertegnede Dgenbøll maa fastholde det Rigtige i den Tanke, som ligger til Grund for Lovforslaget, nemlig at Ydelse i Penge er en forstandigere og mere tidsvarende Betalingsmaade end Ydelse af Korn in natura, hvorimod jeg

er mere i Tvivl om, hvorvidt man skal blive staaende ved Hovedbestemmelsen i Lovforslagets § 1, dog med den Forandring, at Tiendeta-ger og Tiendeyder stilles lige; altsaa saaledes, at der kun gives en Ret for en af Parterne til at forlange Tienden in natura konverteret til Pengeydelse, eller om en almindelig Aflysning af Tienden in natura bør paabydes. Jeg maa dog nærmest helde til den sidstnævnte Opfattelse, og skal i saa Henseende bemærke, at ligesom der, i Erkjendelse af det U hensigtsmæssige og Besværlige ved alle Arter af Naturalpræstationer, i en Række af Aar har været arbejdet hen til at befri Jordbruget for saabanne, er det ogsaa naturligt, at man søger paa en endelig Maade at blive af med de enkelte Ydelser, som endnu staa tilbage; og hvad særlig Tiendeydelsen angaar, forbliver man ogsaa i Overensstemmelse med tidligere Love paa samme Omraade (Lov af 14de April 1852 om Korntiendens Forandring og Lov af 19de Februar 1861 om Smaarebselstienden) saavel som med tidligere Lovforslag om det foreliggende Emne, naar man nu fremfalder en tvungen Overgang af Korntienden in natura til Pengeydelse. Det bestaaende Forhold, hvor Tienden ydes in natura, frembyder ikke faa Mlemper, navnlig med Hensyn til Leveringen, idet Yberne ofte maa levere Tiendekornet paa forskjellige Steder, og der ikke sjældent opstaar Tvistigheder angaaende Kornets Bestaafenhed, men det, som forekommer mig at være Hovedsagen, er Hensynet til den tiltagende Udtykning af tiendepflichtige Eiendomme i mindre Parceller. Derved spredes Tiendeafgiften efterhaanden mere og mere, saa at den endog kan synke ned til $\frac{1}{4}$ Fjerding-lar (sfr. Lov om Tiendevederlagets Berigtigelse af 23de Januar 1862 § 6), og det Uforstandige i, at en Ydelse af et saadant Omfang skal vedblive at bestaa som Naturalpræstation, behøver ikke nær-